

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Одеського інституту
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
Олена КАРАКАСІДІ

Затверджено вченою радою Пр. № 10 від 31.05.2017 р.

Концепція виховної роботи
Одеського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Вступ

Становлення української державності, розбудова громадянського суспільства передбачають пріоритет людини і нації, всебічний розвиток духовності.

Сьогодні Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для подальшого визначення, першою чергою, своєї долі, долі своїх сусідів, подальшого світового порядку на планеті. В сучасних важких і болісних ситуаціях викликів та загроз і водночас великих перспектив розвитку, кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільного поступу, поряд з забезпеченням своєї суверенності й територіальної цілісності, пошуками шляхів для інтегрування в європейське співтовариство, є визначення нової стратегії виховання як багатокомпонентної та багатовекторної системи, яка великою мірою формує майбутній розвиток Української держави.

Серед виховних напрямів сьогодення найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, європоцентричність, пробудження громадянської і громадської ініціативи, виникнення різних громадських рухів, розповсюдження волонтерської діяльності, які накладаються на технологічну і комунікативну глобалізацію, міграційні зміни всередині суспільства, ідентифікаційні і реідентифікаційні процеси в особистісному розвитку кожного українця, відбуваються на тлі сплеску

інтересу і прояву нових ставлень до історії, культури, релігії, традицій і звичаїв українського народу.

Тому нині, як ніколи, потрібні нові підходи і нові шляхи до процесу виховання молоді, засновані на здобутках вітчизняної та світової педагогіки, адже перед освітянами постала проблема формування Людини Української за духом, справжнього представника національної еліти, провідника національної ідеї. Для формування такої людини необхідна неперервна систему національного виховання, базована на тому факті, що Україна має древню і величну культуру та історію, досвід державницького життя, які виступають потужним джерелом і міцним підґрунтям виховання молоді. Вони уже ввійшли до освітнього і загальновиховного простору, але нинішні суспільні процеси вимагають їх переосмислення, яке відкриває нові можливості для освітньої сфери.

В основу системи національно-патріотичного виховання покладено ідею розвитку української державності як консолідуючого чинника розвитку українського суспільства та української політичної нації. Важливу роль у просвітницькій діяльності посідає відновлення історичної пам'яті про тривалі державницькі традиції України.

Серед них Київська Русь, Велике князівство Литовське, Військо Запорозьке, Гетьманщина, Українська Народна Республіка, Гетьманат Павла Скоропадського, Західноукраїнська Народна Республіка, Карпатська Україна та інші українські визвольні проекти.

Особливого значення набуває ознайомлення молоді з історією героїчної боротьби українського народу за державну незалежність протягом свого історичного шляху, зокрема у ХХ-ХХІ століттях це ОУН, УПА, дисидентський рух, студентська Революція на граніті, Помаранчева революція, Революція Гідності та ін.

Важливим завданням є, також, розгляд порівняльно-історичних відомостей про переривання державності в інших європейських країнах, які сьогодні представлені потужними європейськими націями. Спеціального

розгляду потребують історичні обставини, що призводять до переривання державницької традиції.

Разом із тим, національно-патріотичне виховання не повинно прищеплювати ідеї культурного імперіалізму, тобто способу споглядання світу лише очима власної культури. Концепція виховної роботи Одеського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» виходить з ідеї об'єднання різних народів, національних та етнічних груп, які проживають на території України, довкола ідеї української державності, українського громадянства, що виступають загальними надбаннями, забезпечують їхній всебічний соціальний та культурний розвиток.

У процесі виховання дійсно свідомого провідника національної ідеї, громадянина власної держави, спроможного забезпечити її історичний поступ, особливого значення набуває вища школа. Саме тут формується нова генерація української інтелігенції, озброєної «...сукупністю систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, *світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей*, інших компетентностей ... на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищим, ніж рівень повної загальної середньої освіти...» (Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року №1556-VII).

Одеський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», як, власне, й інші заклади вищої освіти, покликан плекати національно свідому особистість з високим рівнем інтелектуального та духовного розвитку, здатну присвятити життя побудові квітучої, заможної держави Україна.

В основу системи виховання студентів інституту покладена, як вже зазначалося вище, саме національна ідея, яка відіграє роль об'єднуючого, консолідуючого фактору в суспільному розвитку. Саме таке виховання забезпечить формування відповідної життєвої позиції людини, становлення її як особистості, як громадянина і патріота своєї держави.

Мета виховної роботи

Головною метою виховання студентської молоді в інституті є формування свідомого громадянина – патріота Української держави, активного провідника національної ідеї, справжнього представника нової української еліти через набуття молодим поколінням соціального досвіду, національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних запитів, які спираються на вершинні надбання національної та світової культур.

Основні завдання виховної роботи:

- формування громадянина – патріота держави Україна;
- виховання політичної, економічної та правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки, державної мови;
- культивування кращих рис української ментальності, господарської відповідальності, підприємливості та ініціативи;
- формування громадської свідомості та відповідальності;
- створення умов для виховання керівника нової генерації, інтелектуала, господаря у своїй державі;
- виховання високих моральних якостей та духовної культури на основі національних та християнських цінностей;
- формування культури міжнаціональних відносин і поваги до українського народу та держави (незалежно від національної приналежності);
- виховання почуття патріотизму та вірності традиціям українського народу;
- створення умов для розвитку індивідуальних здібностей, талантів студентської молоді для самореалізації молоді в сфері наукової, професійної, художньо-естетичної, спортивно-оздоровчої діяльності;
- впровадження сучасних демократичних взаємовідносин між вихователем і вихованцем як одного із засобів формування вільної людини;
- повага до прав людини;
- верховенство права;

- рівність всіх перед законом;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Пріоритетні напрямки виховної роботи

1. Формування позитивного образу України.
2. Підтримання створеного протягом існування вузу позитивного образу інституту.
3. Забезпечення викладання дисциплін у позитивістсько-оптимістичному настрої, спрямованому на подолання існуючих економічних та суспільно-політичних проблем у державі.
4. Створення атмосфери об'єднаності спільною метою, єдиним духом взаємодії та співпраці студентства та професорсько-викладацького складу.
5. Всебічна активізація творчої, наукової та професійної діяльності студентів.
6. Успішне функціонування інституту фахівців з виховної роботи.

Визначальні засади організації виховної роботи:

1. Система виховної роботи пронизує наскрізно всі структури інституту, маючи чітку вертикаль, здатну реалізувати цю концепцію.
2. Пріоритетом виховної роботи визначається національний патріотизм, гордість за приналежність до української нації.
3. Випускники інституту мають стати активними представниками української національної еліти – провідниками національної ідеї.
4. Система виховної роботи повинна плекати свідомого, самодостатнього, успішного Українця – гідного представника європейської цивілізації.
5. Виховна робота будується на традиційних морально-етичних цінностях українського народу.

6. Підґрунтям для виховної роботи повинна стати героїчна історія боротьби українського народу за власну державу та його внесок до скарбниці національної і світової культур.

7. Виховна робота покликана сприяти відродженню та розвитку духовності українців та представників інших етносів, які проживають в Україні, а також формувати в них почуття національної гідності та українського солідаризму.

8. Виховна робота зі студентами-іноземцями організовується шляхом формування у них дружнього ставлення до України, поваги до українського народу та його культури.

9. Виховна робота – це основа для становлення молодії інтелектуальної еліти України (Інститут повинен здійснювати підготовку свідомії національної інтелігенції, здатної бути не рядовим виконавцем, а керівником і лідером по суті).

Основні шляхи реалізації Концепції

1. Створення власних дієвих програм роботи зі студентською молоддю.

2. Впровадження інноваційних форм і методів виховної роботи.

3. Успішне функціонування системи підтримки обдарованої молоді; всебічна активізація творчої, наукової та професійної діяльності студентів.

4. Функціонування постійно діючої системи обов'язкових семінарів з питань національного виховання для професорсько–викладацького складу, фахівців з виховної роботи.

5. Проведення заходів з обміну досвідом педагогічної майстерності та професійною інформацією.

6. Співпраця з відповідними державними структурами, закладами, об'єднаннями, організаціями, які реалізують державну політику з питань виховання молоді.

7. Залучення студентів через органи самоврядування до участі в державних молодіжних програмах, громадсько-патріотичних і мистецько-культурологічних проектах.

8. Залучення студентів інституту через органи самоврядування у процес організації та проведення організаційних, просвітницьких, наукових, спортивних, оздоровчих заходів;

9. Активна протидія поширенню асоціальних явищ у студентському середовищі інституту.

10. Дотримання законів та положень про молодіжну політику та налагодження ефективної соціально-профілактичної роботи.

11. Організація та проведення спільних загально інститутських заходів, впровадження в практику роботи закладу системи відкритих виховних проєктів, у тому числі проведення зустрічей з активними борцями за Українську державність, відомими політиками, провідними діячами національної культури і мистецтва.

12. Широке використання засобів масової інформації для популяризації заходів, передбачених системно-цільовою програмою виховної роботи в інституті.

13. Формування повноцінної системи фізичного виховання захисників України.

14. Проведення ефективної кадрової політики і залучення провідних фахівців України до роботи зі студентською молоддю інституту.

15. Включення студентів через органи самоврядування у процес управління Одеського інституту у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту» (від 1 липня 2014 року №1556-VII) та статутом вузу (з метою набуття практичних навичок майбутніх учасників державотворення);

16. Створення нових програм роботи зі студентською молоддю та впровадження інноваційних технологій здійснення цих проєктів.

17. Створення умов для вільного розвитку особистості, забезпечення реалізації творчих здібностей, самовиховання і самовдосконалення.

18. Застосування найсучасніших технологій підготовки високоосвічених фахівців і одночасно носіїв високої світоглядної, політичної, професійної, правової культури.

19. Дотримання Кодексу честі Одеського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Зміст виховної роботи у Одеський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

№ з/п	Основні напрямки виховання	Зміст роботи	Форми та методи здійснення
1	Соціально-педагогічна діагностика	<ul style="list-style-type: none"> - виявлення рівня загального інтелектуального розвитку, захоплень та інтересів студентів, їх громадянської позиції, ставлення до проблем державотворення; - діагностика потенціалу лідера; - творення повної психолого-педагогічної характеристики студента; 	<ul style="list-style-type: none"> - письмове загальне анкетування; - тематичні селф-інтерв'ю ; - усне опитування; -індивідуальне спілкування; - тестування; - вивчення особових справ
2	Загальна організаційна робота	<ul style="list-style-type: none"> - співпраця з органами студентського самоврядування у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту» (від 1 липня 2014 року №1556-VII) та статутом інституту; - робота з професорсько-викладацьким складом щодо залучення його до процесу виховної діяльності; - активізація участі студентів у громадському житті інституту у порядку, встановленому Законом України «Про 	<ul style="list-style-type: none"> - студентська конференція; - засідання студради; - організаційні години; - тренінги з виховання лідерських якостей

		вищу освіту» (від 1 липня 2014 року №1556-VII) та статутом інституту; - контроль за відвідуванням занять, за дотриманням нормативних та законодавчих актів (в т.ч. Закону про мову, Закону України «Про вищу освіту»)	
3	Національно-патріотичне виховання	- забезпечення студентів національно зорієнтованими інформаційними джерелами (пресою, літературою, фільмами тощо); - організація і проведення національних календарно-тематичних, релігійних, світських свят; - проведення зустрічей з видатними діячами українського державотворення; - вивчення історичного, культурологічного, побутового, політичного, соціального досвіду українського народу	- бесіди; - лекції; - колоквиуми; - брифінги; - науково-практичні конференції; - культпоходи; - тематичні екскурсії до місць слави та музеїв;
4	Економічне та професійне виховання	- формування у студентів рис характеру, необхідних для майбутньої професійної діяльності; - всебічна політико-правова освітянська діяльність; - виховання господарської ініціативи, підприємливості, лідерських якостей; - організація роботи предметних Клубів за інтересами (економічних, політичних, лінгвістичних, правових, дискусійних, психологічних); - сприяння роботі СНТ (студентського наукового товариства); - ознайомлення студентів з новинками професійної літератури;	- ділові та організаційно-кількісні ігри; - консультації; - диспути; - захисти наукових проектів; - тренінги; - конференції

		- відвідання виставок сучасних галузевих технологій, ярмарок вакансій тощо	
5	Культурно-естетична робота	- підготовка культурно-розважальних заходів, здійснення культурно-естетичних творчих проєктів; - відвідування концертних залів, театрів, виставок, музеїв; - красзнавча робота; - організація молодіжного дозвілля	- огляди-конкурси; - концерти; - творчі звіти; - ток-шоу; - культпоходи; - екскурсії
6	Інформаційно-методична діяльність	- підготовка методичної бази для виховної роботи (концепцій, положень, статутів, програм діяльності, системно-цільових програм); - співпраця із засобами масової інформації; - організація, збір та узагальнення матеріалів опитувань, матеріалів творчих конкурсів; - ознайомлення студентів та співробітників з програмами та напрямками виховної роботи, пропагандистська діяльність з питань патріотичного виховання	- семінари-практикуми; - методичні тренінги; - огляд методичних новинок; - організаційні години; - наради; - обговорення творчих проєктів
7	Координація зовнішніх зв'язків	- налагодження зв'язків з іншими закладами вищої освіти м. Одеса, України, Європи, Америки; - активна співпраця з державними службами з питань залучення студентів до участі у районних, міських, всеукраїнських молодіжних заходах; - проведення спільних загальноакадемічних проєктів; - посилення роботи з міжнародного співробітництва та обміну студентами; - організація і проведення заходів, які	- творчі зустрічі; - конкурси; - змагання; - семінари; - виставки творчих досягнень; - консультації; - інформаційне забезпечення WEB-сторінки; сайту вузу

		сприяють підвищенню педагогічної майстерності	
8	Спортивно-патріотична та спортивно-оздоровча робота	<ul style="list-style-type: none"> - організація роботи спортивних секцій (відповідно до інтересів та побажань студентів); - участь у загально академічних, міських, спортивних змаганнях; 	<ul style="list-style-type: none"> - спартакіади; - спортивні змагання; - туристичні походи; - екскурсії; - лекції
9	Соціальна робота	<ul style="list-style-type: none"> - проведення благодійних акцій; - всебічна підтримка студентів, які потребують особливої опіки; - координація виховної роботи у гуртожитках; - робота з охорони праці та безпеки життєдіяльності; - організація та проведення соціально-профілактичної роботи (боротьба з тютюнопалінням, наркоманією, іншими негативними явищами у молодіжному середовищі) 	<ul style="list-style-type: none"> - бесіди; - інструктажі; - консультації; - санітарні рейди; консультування фахівців; - масові акції; - індивідуальна робота
10	Виховання екологічної культури	<ul style="list-style-type: none"> - залучення студентів до практичної природоохоронної роботи, екологічної діяльності із збереження навколишнього середовища; - формування екологічної культури особистості; - набуття навичок і досвіду у вирішенні екологічних проблем; - популяризація здорового способу життя; 	<ul style="list-style-type: none"> - науково-практичні конференції; - клубна робота; - тематичні екскурсії; - лекції; - екологічні суботники.